

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

21. februar 2024

DRC Dansk Flygtningehjælps bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik (Skærpede betingelser for at opnå ret til kontanthjælp)

Udlændinge- og Integrationsministeriet har den 29. januar 2024 sendt ovenstående lovforslag i høring med en frist for eventuelle bemærkninger den 26. februar 2024.

DRC Dansk Flygtningehjælp sætter pris på muligheden for at fremkomme med bemærkninger.

DRC Dansk Flygtningehjælp ønsker først og fremmest at beklage, at der eksisterer en lavere forsørgelsesydelse for udvalgte borgere i Danmark med samme behov som andre borgere i en lignende situation. Vi har gennem mange år udtrykt kritik af den lave starthjælp, integrationsydelse og nu selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Nærværende lovforslag lægger op til en udvidelse af den målgruppe, der skal modtage denne lavere ydelse og dermed til forringelse af mange menneskers levevilkår, hvilket vi mener vil have en række u hensigtsmæssige konsekvenser for den enkelte og for samfundet.

Lovforslaget udvider personkredsen, der skal leve op til optjeningsbetingelsen på mindst 2,5 års fuldtidsbeskæftigelse inden for de seneste 10 år for at kunne modtage uddannelses- eller kontanthjælp. Udvidelsen indebærer, at personer, der den 2. april 1968 eller senere er blevet folkeregisteret som førstegangsendrejst i riget eller indrejst efter mindst 12 sammenhængende måneder i udlandet, skal opfylde beskæftigelseskravet for at få adgang til uddannelses- eller kontanthjælp. Derudover skal de også opfylde den allerede eksisterende optjeningsbetingelse om mindst 9 års ophold i riget inden for de seneste 10 år.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at det skønnes, at omkring 10.000 personer vil opleve en væsentlig nedgang i ydelsen, fordi de ikke vil opfylde kravet om fuldtidsbeskæftigelse i mindst 2,5 år inden for de seneste 10 år, som er en betingelse for fortsat at modtage uddannelses- eller kontanthjælp.

Af lovbemærkningerne vedrørende økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige fremgår det, at flere vil være berettiget til yderligere særlig støtte og boligsikring grundet den lavere forsørgelsesydelse. Vi vil også gerne fremhæve, at flere vil have behov for at søge om hjælp i særlige tilfælde til diverse udgifter i hverdagen, som de vil være berettiget til grundet den lavere ydelse.

DRC Dansk Flygtningehjælp mener ikke, at denne gruppe har brug for yderligere økonomiske incitamenter til at komme i arbejde. De borgere, som er vurderet aktivitetsparate, har ofte komplekse og flerfacetterede problemstillinger, som ikke løses ved lavere ydelser og en mere økonomisk presset hverdag.

Mennesker, der har været på kontanthjælp i mange år og ikke har kunnet få fodfæste på arbejdsmarkedet, burde i stedet have en grundig udredning af deres udfordringer og muligheder og dermed en afklaring af deres fremtidige forsørgelsesgrundlag i samarbejde med kommunen. Mennesker, der har været langvarigt på kontanthjælp, har ofte familiemæssige, sociale og sundhedsmæssige udfordringer. Det kan også i sig selv have en række negative konsekvenser at være så længe i kontanthjælpssystemet.

Disse problematikker løses ikke med en lavere forsørgelsesydelse, men bør løses med en intensiv, systematisk og længerevarende indsats, som enten kan bringe dem i arbejde eller afklare dem til fleksjob eller førtidspension.

Rockwool Fondens Forskningsenhed har i flere analyser påpeget, at de lave ydelser har en begrænset beskæftigelseseffekt og samtidig flere negative sociale konsekvenser, som for eksempel fattigdom, mere berigelseskriminalitet blandt kvindelige flygtninge, dårligere trivsel samt børn og unge, der klarer sig dårligere i skolen og opnår kortere uddannelse på længere sigt.

DRC Dansk Flygtningehjælp skal derfor opfordre til, at man i stedet afsætter flere ressourcer til en mere intensiv indsats i kommunerne, så mennesker på langvarig kontanthjælp får hjælp til deres udfordringer og en afklaring af deres fremtid. Vi står gerne til rådighed med vores mangeårig erfaring på dette område.

Med venlig hilsen

Charlotte Slente

Generalsekretær

DRC Dansk Flygtningehjælp